
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 10
октобар 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену финансијских прописа, Министарство финансија Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Пореске обавезе по основу продаје стана од стране физичког лица 9
2. Утврђивање вредности грађевинског објекта на дан 31. децембра 2004. године, обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ на примљена авансна средства за грађевинске објекте чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а чији се промет врши од 1. јануара 2005. године, као и опорезивање промета ових објеката 11
3. Да ли је Међународна финансијска корпорација (ИФЦ) ослобођена плаћања пореза на пренос апсолутних права и пореза на капитални добитак по основу трговине хартијама од вредности (продаје акција)? 15
4. Порески третман донација у добрима, услугама и новцу 17

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман увоза добара – половних компјутера које, као донацију, добија Филолошки факултет од Данске краљевске школе из Копенхагена за потребе одржавања наставе на Катедри за библиотекарство и информатику 23
 2. Да ли за промет добара и услуга који врши Казнено-поправни завод за жене трећим лицима, по основу рада осуђених лица (производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, шивење униформи за осуђена лица за потребе другог завода и др.), постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ? 24
 3. Право на одбитак претходног пореза у случају делимичног плаћања износа исказаног у царинском рачуну 26
 4. Пореска стопа код опорезивања промета услуге реконструкције моста на каналу ДТД на делу локалног пута Л-410 28
 5. Порески третман увоза коришћених добара – рачунара, сервера и лаптопова које, као поклон из Швајцарске, за потребе школа у Србији увози Министарство просвете и спорта 29
-

6. Порески третман промета добара и услуга које Гаранцијски фонд пружа у оквиру своје делатности, као и обавеза Гаранцијског фонда да се евидентира као обвезник ПДВ.	30
7. Порески третман увоза добара – хуманитарне помоћи (дидактички материјал, дечја одећа, постељина, средства за хигијену, канцеларијски материјал – папир разних врста, мини намештај и сл.) коју Савез удружења васпитача Србије добија из Беча.	32
8. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме Tag Heuer која се састоји од два апарата хронопринтер 520, две фотоћелије и четири носача фотоћелија, која служи за мерење времена, за потребе Спортског ауто мото савеза Србије ...	33
9. Доказ за упис права на непокретности у случају првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима из аспекта Закона о ПДВ	34
10. Могућност ослобађања од ПДВ промета услуге поправке моторног возила које Друштво за помоћ особама ометеним у развоју користи за превоз својих чланова, као и промета помагала и средстава који се користе за потребе лица ометених у развоју.	37
11. Порески третман промета и увоза дрвених бојица које на паковању имају поклон зарезач	39

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Обрачун капиталног добитка у случају купопродаје акција.	41
2. Право на пореско ослобођење у случају улагања другог лица у основна средства обвезника	42
3. Порески третман преноса нето добити огранка, као организационог дела нерезидентног обвезника који нема својство правног лица, својој централи у иностранству, после плаћеног пореза на добит нерезидентног обвезника	43
4. Порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа у случају заједничке производње, односно заједничких улагања, као и у случају улагања у регистровану делатност која није претежна.	44
5. Остваривање права на порески кредит за улагања у основна средства у одређене делатности у смислу члана 48а Закона о порезу на добит предузећа ...	46
6. Да ли резидентни обвезник на камату коју плаћа по кредиту одобреном од Европске банке за обнову и развој обрачунава и плаћа порез по одбитку?	47
7. Шта се сматра улагањем у сопствену регистровану делатност у смислу члана 48. Закона о порезу на добит предузећа?	48

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на земљишту и објеката у изградњи уз накнаду 49
2. Порески третман уговора о раскида уговора о поклону непокретности 52
3. Да ли солидарни јемац има могућност учешћа у поступку утврђивања и наплате пореза на пренос апсолутних права? 54
4. Могућност ослобођења купца од плаћања пореза на пренос апсолутних права код куповине стана 55
5. Порески третман преноса уз накнаду права својине на непокретности коју чини „бетонска плоча“ изграђена на земљишту до 31.12.2004. године 55
6. Порез на пренос апсолутних права на самовласно заузетом земљишту на основу решења државног органа 57

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порески третман пловешег постројења – пловног пристана односно понтона 59
2. Могућност умањења и ослобађања од плаћања такси и накнада приликом регистрације возила 60

ТАКСЕ

1. Административни трошкови приликом примања промотивних узорака страних књига планираних за евентуално превођење на српски језик 61

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке Ford Escort из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради прекоманде 63
 2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз специјализованог погребног возила које Одбор Исламске заједнице из Прешева прима по основу донације од Исламске заједнице из Швајцарске 63
 3. Могућност пререгистрације основних средстава – аутобуса који се налазе у власништву предузећа из Србије, а која су регистрована у општини Пљевља у Црној Гори 65
 4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке „Застава 128 Скала 55“ из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради прекоманде 66
-

-
5. Могућност ослобађања од плаћања царине на увоз употребљаваног путничког аутомобила марке Mercedes тип 200D 123, година производње 1979, који је избегло лице из Хрватске привремено увезло. 67
 6. Плаћање увозних дажбина на поштанску пошиљку добијену из иностранства 67
 7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз спортске опреме коју Рукометна заједница Србије и Црне Горе прима бесплатно од иностраног пошиљаоца. 68

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга прања аутомобила у регистрованој аутопероници и вршења угоститељских услуга, при чему се обе делатности обављају на истој адреси, у одвојеним просторијама. . 69
 2. Готов новац на почетку дана у случају када се привредни субјекти баве трговинским, угоститељским и другим делатностима, при чему су дужни да евидентирају сваки појединачно остварен промет преко фискалне касе, а у складу с одредбама које регулишу евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе, као и у складу с одредбама које регулишу платни промет 71
 3. Обавеза увођења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења услуга у оквиру регистроване делатности 45330 (Постављање цевних инсталација) ван седишта (теренски рад). 73
 4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга одржавања и ремонта возила, грађевинских и других машина, као и промета оствареног продајом ремонтваних половних возила, грађевинских и других машина искључиво правним лицима и предузетницима 74
 5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге матичења у оквиру регистроване делатности 01420 (Услуге узгоја животиња, осим ветеринарских услуга). 75
 6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када самостална занатска радња која производи рубље за домаћинство своје производе продаје путем продаваца на терену, при чему су купци добара физичка лица (радници предузећа), а наплата се врши путем обуставе од зарада радника (синдикална продаја), као и питање набавке и уградње терминала за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе 76
 7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења преводилачких услуга (услуге судског тумача и преводиоца). 79
-

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Заштита права у току поступка јавне набавке мале вредности за јавну набавку „извођење геодетских радова“ за потребе општине 81
 2. Да ли се може извршити јавна набавка добара путничких и санитетских возила према одредби члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, за која су средства обезбеђена Законом о изменама и допунама Закона о буџету РС за 2006. годину, у оквиру Националног инвестиционог плана, и која се морају утрошити до краја буџетске 2006. године? 81
 3. Да ли критеријум „економски најповољнија понуда“ може да се примени у поступку јавне набавке мале вредности и како поступити у случају примене овог критеријума када је понуђач понудио дужи рок и нижу цену док је други понуђач понудио краћи рок и вишу цену, а у ситуацији када је извршење јавне набавке хитно? 83
 4. Да ли Министарство здравља може да закључи уговоре о међусобним правима и обавезама у обезбеђивању здравствене заштите лица којима је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања лица, којима је изречена мера безбедности обавезног лечења и чувања алкохоличара и наркомана у Специјалној психијатријској болници „Горња Топоница“, Неуропсихијатријској болници „Др Славољуб Бакаловић“ Вршац и Специјалној болници за неуролошка обољења „Свети Врачеви“ Нови Књажевац, са наведеним здравственим установама, без примене Закона о јавним набавкама, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама? 85
 5. Да ли привредна друштва из састава ЕПС: Колубара д.о.о. из Лазареваца, ХЕ Ђердап из Кладова, Никола Тесла д.о.о. из Обреновца, могу са привредним друштвом Георад д.о.о. из Дрмна да закључују уговоре без примене Закона о јавним набавкама, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) Закона? 86
 6. Да ли се одредбе члана 2. став 1. тач. 4) и 5) Закона о јавним набавкама могу применити на набавке које врши Дирекција за робне резерве? 87
 7. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама односи и на предузећа основана од стране јавних предузећа, као и да ли Енергософт д.о.о., Електровојводина д.о.о. и ППТ Телус имају статус наручиоца? 89
 8. Да ли наручиоци јавних набавки могу прибављати услуге за дневни боравак деце од Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда без примене процедура утврђених Законом о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 1) овог закона? 90
-

9. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама може применити на набавке намирница за припрему хране које врши Управа за заједничке послове републичких органа?	91
10. Да ли се члан 148. став 1. Закона о јавним набавкама примењује и на Закон о комуналним делатностима?	93
11. Да ли понуду уз коју је понуђач доставио биланс стања за последње две године уместо за последње три године, како је то наведено у конкурсној документацији, треба сматрати непотпуном у смислу Закона о јавним набавкама, ради евентуалне елиминације понуђача?	93
12. Како поступити у ситуацији када је „вредност пројекта“, тј. процењена вредност јавне набавке таква да би требало спровести поступак за јавну набавку велике вредности, а одобрени рок за реализацију пројекта износи 30 дана?	94

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у октобру месецу 2006. године	97
--	----

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Пореске обавезе по основу продаје стана од стране физичког лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00997/2006-04 од 9.10.2006. год.)

1. Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ...135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Непокретностима, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају се: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Према томе, уколико физичко лице није обвезник пореза на додату вредност, а врши продају стана у Републици Србији, у обавези је да на тај пренос плати порез на пренос апсолутних права по стопи од 5%.

Наиме, одредбом члана 25. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Према одредби члана 27. ст. 1. и 2. Закона, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности.

На постојање и висину пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права није од утицаја намена за коју ће продавац средства од продате непокретности употребити (нпр. за куповину нове непокретности, пословног простора...).

2. Приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретностима сматра се капиталним добитком, сагласно члану 72. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06, у даљем тексту: Закон). У случају кад је обвезник извршио промет непокретности на којој је имао стварно право, а држао је у свом портфељу пре 24. јануара 1994. године, обвезник не остварује капитални добитак, сагласно ставу 7. истог члана Закона.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права и његове набавне цене, утврђене и усклађене према одредбама Закона (члан 75. став 5).

Приход остварен продајом стварног права на непокретностима подлеже опорезивању по стопи од 20%, која се примењује на капитални добитак утврђен на начин из чл. 72-75. овог закона.

Пореско ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак може да оствари обвезник који средства добијена продајом непокретности, у року од 60 дана од дана продаје, уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, сагласно члану 79. став 1. Закона.

Уколико у року од 60 дана обвезник не уложи средства у решавање стамбеног питања, сагласно члану 79. став 1. Закона, дужан је да плати порез на капитални добитак, с тим ако у року од наредних десет месеци средства остварена продајом непокретности уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, има право на повраћај плаћеног пореза на капитални добитак, у складу са ставом 2. истог члана Закона.

Иначе, обвезник пореза на капитални добитак дужан је да поднесе пореску пријаву на Обрасцу ППДГ-3 пореском органу на чијој територији има пребивалиште, најкасније у року од 15 дана од дана почетка остваривања прихода.

Имајући у виду наведено, пореско ослобођење у конкретном случају може се остварити само уколико су испуњени прописани услови из члана 79. Закона и Правилника о критеријумима за остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак („Сл. гласник РС“, бр. 38/01), којим је ближе уређено остваривање права на пореско ослобођење.

2. Утврђивање вредности грађевинског објекта на дан 31. децембра 2004. године, обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ на примљена авансна средства за грађевинске објекте чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а чији се промет врши од 1. јануара 2005. године, као и опорезивање промета ових објеката

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1007/2006-04 од 27.9.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Прометом добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Сагласно одредби члана 3. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник), новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти), у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

Одредбом члана 65. ст. 1. и 5. Закона прописано је да су лица која су обвезници ПДВ, у складу с овим законом, била дужна да на дан 31. децембра 2004. године изврше попис новоизграђених грађевинских објеката и грађевинских објеката чија је изградња у току и да пописне листе доставе надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара 2005. године.

За грађевински објекат чија је изградња у току, а који се испоручује од 1. јануара 2005. године, сагласно одредбама ст. 3. и 4. истог члана Закона, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године која се опорезује у складу са законом којим се уређују порези на имовину, док се вредност објекта настала од 1. јануара 2005. године опорезује у складу са овим законом.

Одредбом члана 16. тач. 1) и 2) Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга или наплата, ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

Према наведеним законским одредбама, у случају наплате авансних средстава од 1. јануара 2005. године, обвезник ПДВ који

је на дан 31. децембра 2004. године извршио попис грађевинских објеката чија је изградња у току и доставио пописне листе тих објеката надлежном пореском органу у прописаном року (до 15. јануара 2005. године) дужан је да на део примљеног аванса који се односи на вредност објекта од 1. јануара 2005. године, у који није укључен ПДВ, обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом.

Ако је обвезник ПДВ у пописној листи достављеној надлежном пореском органу исказао степен физичке готовости објекта на дан 31. децембра 2004. године, који се утврђује као проценат учешћа вредности објекта на дан 31.12.2004. године у планираној (пројектованој) укупној вредности објекта, у том случају основица за обрачун ПДВ израчунава се тако што се на укупан износ примљеног аванса примени проценат готовости објекта на дан 31. децембра 2004. године, уз одбитак ПДВ садржаног у делу аванса добијеног применом овог процента.

На део примљеног аванса који се односи на вредност објекта насталу до 31. децембра 2004. године ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

Према одредби члана 3. став 2. Правилника, основица за обрачун ПДВ за први пренос права располагања на објектима из става 1. овог члана утврђује се тако што се на укупан износ накнаде за објекат остварен приликом првог преноса права располагања примени проценат који се добија по следећој формули:

$$100\% \text{ минус } \frac{\text{Вредност објекта на дан 31.12.2004. год.}}{\text{Укупна вредност објекта у моменту првог преноса права располагања}} (\%)$$

У случају када инвеститор самостално гради грађевински објекат, вредност објекта на дан 31. децембра 2004. године, као и укупна вредност објекта у моменту првог преноса права располагања, утврђује се на основу књиговодствене евиденције инвеститора као цена коштања објекта.

Међутим, када инвеститор за изградњу грађевинског објекта ангажује извођача радова, вредност објекта на дан 31. децембра 2004. године утврђује се као фактурна вредност испостављених привремених и коначних ситуација (оверених од стране надзорног органа), укључујући вредност зависних трошкова градње ако нису садржани у фактурној вредности извођача радова (нпр. накнада за коришћење градског грађевинског земљишта, накнада за електроенергетску сагласност, таксе и др.).

У вредност објекта на дан 31. децембра 2004. године не урачунава се вредност плаћеног, а неутрошеног материјала, у конкретном случају вредност столарије – врата и прозора, која до 31. децембра 2004. године није уграђена у објекат, независно од тога што је за промет столарије добављач испоставио рачун и што је тај рачун плаћен.

Према томе, за грађевински објекат чија је изградња започета до 31.12.2004. године, а чији се промет врши од 1.1.2005. године, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године, која се опорезује порезом на пренос апсолутних права, у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ...135/04), док се вредност објекта настала од 1. јануара 2005. године опорезује у складу са Законом о ПДВ, по пореској стопи која се примењује на дан промета добра.

2. Сагласно одредби члана 24а Закона о порезима на имовину, преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Када се ради о преносу права на непокретностима са или без накнаде, а који се опорезује порезом на пренос апсолутних права, односно порезом на наслеђе и поклон, у складу с одредбама Закона о порезима на имовину, упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама, према одредби члана 38а овог закона, не може се вршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права, односно о плаћеном порезу на наслеђе и поклон.

Међутим, када се ради о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски деливим целинама у оквиру тих објеката, који се опорезује ПДВ, у том случају за упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама обезбеђује се доказ да за овај пренос не постоји обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на наслеђе и поклон. Наведени доказ издаје надлежни порески орган – организациона јединица ПУ на чијем се подручју налази непокретност.

3. Да ли је Међународна финансијска корпорација (IFC) ослобођена плаћања пореза на пренос апсолутних права и пореза на капитални добитак по основу трговине хартијама од вредности (продаје акција)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00196/2006-04 од 25.9.2006. год.)

1. Одредбом члана 23. тачка 3) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Према одредби члана 25. став 2. тачка 5) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05), порез на додату вредност се не плаћа на промет удела, хартија од вредности, поштанских вредносница, таксених и других важећих вредносница по њиховој утиснутој вредности у Републици.

Према томе, на пренос уз накнаду хартија од вредности плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима када је Законом прописано право на пореско ослобођење, и то:

– кад се апсолутно право преноси ради измирења обавеза по основу јавних прихода, у складу с прописима којима се уређују порески поступак и пореска администрација (члан 31. став 1. тачка 1) Закона),

– код улагања апсолутних права у капитал акционарског друштва односно друштва са ограниченом одговорношћу (члан 31. став 1. тачка 3) Закона),

– кад се преноси апсолутно право на хартијама од вредности по одредбама закона којим се уређује својинска трансформација односно приватизација са емитента на стицаоца акција (члан 31. став 1. тачка 7) Закона),

– на пренос државних обвезница других земаља који врши Народна банка Србије, у функцији управљања девизним резервама за потребе државе (члан 31. став 1. тачка 9б) Закона),

– на пренос обвезница издатих у складу с прописима којима се уређује измирење обавеза Републике Србије по основу зајма за привредни развој Републике Србије, односно девизне штедње грађана (члан 31. став 1. тачка 10) Закона), и

– на пренос дужничких хартија од вредности, у складу са законом, чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно Народна банка Србије (члан 31. став 1. тачка 11) Закона).

С обзиром да је у Одељку 9. а) Споразума о Међународној финансијској корпорацији, између осталог, прописано да су Корпорација, њени послови и трансакције предвиђени Споразумом ослобођени од свих пореза, уколико Споразум о Међународној финансијској корпорацији (IFC) има карактер ратификованог међународног уговора, сматрамо да се на пренос хартија од вредности који у својству преносиоца права врши Корпорација порез на пренос апсолутних права не плаћа.

Наиме, обвезник пореза на пренос апсолутних права принципијелно је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона (члан 25. став 1. Закона).

2. По члану 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Сматрамо да се ослобођења од опорезивања Међународне финансијске корпорације са седиштем у Вашингтону по члану VI одељак 9. тачка а) Споразума о Међународној финансијској корпорацији, односно ослобођења од свих пореза и царинских дажбина прихода IFC и послова и трансакција који су предвиђени Споразумом (значи уколико су у складу с циљевима Споразума, принципима пословања, дефинисаним финансијским и другим операцијама које може да врши IFC и сл.) примењују и на приходе IFC по основу капиталних добитака од продаје хартија од вредности, уколико наведени споразум има карактер ратификованог међународног уговора.

4. Порески третман донација у добрима, услугама и новцу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01058/2006-04 од 22.9.2006. год.)

1. Са цијановишија Закона о порезу на додату вредност

1.1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон)

прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 4. став 1. Закона прописано је да се прометом добара сматра пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Ставом 4. тачка 2) истог члана Закона прописано је да се са прометом добара уз накнаду изједначава сваки други промет добара без накнаде, којим се, у складу с одредбом члана 4. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04), сматра поклањање добара, осим поклањања пословних узорака и поклона мање вредности из чл. 7. и 8. овог Правилника.

Сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно (члан 4. став 5. Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, ако је обвезник ПДВ у пореском периоду у којем је извршио набавку, односно производњу добара имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије као претходни порез у складу са Законом, при поклањању добара овај обвезник је дужан да обрачуна ПДВ на пореску основу коју, у складу с одредбом члана 18. ст. 1. и 2. Закона, чини набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара у моменту промета, а у коју није укључен ПДВ.

Међутим, ако обвезник ПДВ у пореском периоду у којем је извршио набавку, односно производњу добара није имао право да

ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије као претходни порез у складу са Законом, у том случају овај обвезник није дужан да при поклањању добара обрачуна и плати ПДВ.

1.2. Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Ставом 4. тачка 3) истог члана Закона прописано је да се са прометом услуга уз накнаду изједначава свако друго пружање услуга без накнаде.

Основица за обрачун ПДВ за промет услуга које се пружају без накнаде је набавна цена, односно цена коштања тих или сличних услуга у моменту промета услуге, а у коју није укључен ПДВ (члан 18. ст. 1. и 2. Закона).

Према томе, за промет услуга које се пружају без накнаде обвезник ПДВ дужан је да обрачуна ПДВ на основуцу прописану одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона.

1.3. Примања новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добара или услуга) не сматра се предметом опорезивања ПДВ.

Ако се из добијених новчаних средстава врши набавка добара или услуга у земљи, испоручилац добара, односно пружалац услуга, ако је обвезник ПДВ и ако врши опорезиви промет, дужан је да за извршени промет обрачуна ПДВ у складу са Законом.

2. Са сјановишија Закона о порезима на имовину

Одредбом члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа на наслеђени, односно на поклон

примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, уделе у правном лицу, хартије од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног, и друге покретне ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 4. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Порез на наслеђе и поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара (члан 20. Закона).

Према томе, на поклон – донацију у новцу и другим стварима и правима из члана 14. Закона плаћа се порез на поклон, уколико се на ту донацију–поклон не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, и уколико појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ није мањи од 9.000 динара, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је резидент Републике за предмете који се налазе на територији Србије и Црне Горе, или у иностранству. Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је нерезидент Републике за предмет који се налази на територији Републике (члан 15. став 2. и 3. Закона).

Дакле, обвезник пореза на поклон није лице које поклон даје, већ лице које поклон прима.

3. Са с̄тановишӣа Закона о порезу на доходак грађана

1.1. Одредбом члана 9. став 1. тачка 9) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 61/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу помоћи у случају смрти запосленог, члана његове породице или пензионисаног радника – до 30.000 динара.

Члановима породице, у смислу члана 10. став 2. Закона, сматрају се брачни друг, деца, родитељи, усвојеник и усвојилац обвезника.

Сагласно наведеним законским одредбама, примање које оствари физичко лице, које је запослено код исплатиоца, по основу помоћи за случај смрти члана породице запосленог, до висине прописаног неопорезивог износа, није предмет опорезивања порезом на доходак грађана.

На примање изнад прописаног неопорезивог износа до 30.000 динара плаћа се порез на друге приходе, по стои од 20%, на основу коју чини опорезиви приход који се добија кад се бруто приход (износ изнад неопорезивих 30.000 динара увећан за припадајуће јавне приходе на терет зараде запосленог) умањи за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно ставу 1. тачка 12) и ставу 3. члана 85. и члану 86. Закона.

Обвезник пореза на друге приходе, сагласно ставу 2. члана 85. Закона, је физичко лице које оствари приходе из става 1. истог члана.

1.2. Кад је реч о примању физичког лица (од другог лица као даваоца) које се, у конкретном случају, остварује из средстава

обезбеђених, односно прикупљених из донација и по основу спонзорства, а у циљу новчане помоћи и другог бестеретног давања физичком лицу, односно накнаде трошкова и других расхода физичког лица, законом није прописано пореско ослобођење из разлога који се у допису наводе.

Наиме, одредбама члана 85. став 1. тач. 11) и 13) Закона прописано је да се новчане помоћи и друга бестеретна давања физичком лицу, као и накнада трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца сматрају другим приходом физичког лица који се опорезује порезом на доходак грађана.

Порез на друге приходе плаћа се по одбитку, по стопи од 20%, која се примењује на опорезиви приход, који чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20% (чл. 85. и 86. Закона).

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман увоза добара – половних компјутера које, као донацију, добија Филолошки факултет од Данске краљевске школе из Копенхагена за потребе одржавања наставе на Катедри за библиотекарство и информатику

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1151/2006-04 од 11.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара – половних компјутера које, као донацију, добија Филолошки факултет од Данске краљевске школе из Копенхагена за потребе одржавања наставе на Катедри за библиотекарство и информатику, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз добара врши за рачун овог факултета, што значи да је Филолошки факултет у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом.

2. Да ли за промет добара и услуга који врши Казнено-поправни завод за жене трећим лицима, по основу рада осуђених лица (производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, шивење униформи за осуђена лица за потребе другог завода и др.), постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-725/2006-04 од 11.10.2006. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република, њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Ставом 2. истог члана овог закона предвиђено је да су Република, органи, односно правна лица из става 1. овог члана обвезници ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу с овим законом.

У складу с одредбом члана 12. став 1. Закона о извршењу кривичних санкција („Сл. гласник РС“, бр. 85/05, у даљем тексту: ЗИКС), Управа за извршење заводских санкција (у даљем тексту: Управа) организује, спроводи и надзире извршење казне затвора, малолетничког затвора, казне рада у јавном интересу, условне осуде са заштитним надзором, мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, обавезног лечења наркомана и обавезног лечења алкохоличара, као и васпитне мере упућивања у васпитно-поправни дом (у даљем тексту: заводске санкције).

Управа је орган у саставу Министарства правде Републике Србије (став 2. члана 12. ЗИКС).

Према одредбама члана 13. ЗИКС у Управи постоје следеће врсте завода:

1) казнено-поправни завод и окружни затвор – за извршење казне затвора;

2) казнено-поправни завод за жене – за извршење казне затвора и малолетничког затвора изречене женама;

3) казнено-поправни затвор за малолетнике – за извршење казне малолетничког затвора;

4) Специјална затворска болница – за лечење осуђених и притворених лица, за извршење мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, обавезног лечења алкохоличара и обавезног лечења наркомана;

5) васпитно-поправни дом – за извршење васпитне мере упућивања у васпитно-поправни дом;

6) Центар за обуку запослених у Управи за извршење заводских санкција.

Одредбама члана 86. ЗИКС прописано је да радно способни осуђени има право и обавезу да ради, а сврха тог рада је да

осуђени стекне, одржи и повећа своје радне способности, радне навике и стручно знање.

У складу с одредбама члана 87. ЗИКС, рад осуђених мора бити сврсисходан и не сме бити понижавајући, а постизање економске користи од рада осуђених не сме штетити остварењу сврхе тог рада.

Према одредбама члана 89. ст. 1. и 2. ЗИКС, осуђени се упошљава у заводу или изван завода, при чему уређење и начин рада у заводу треба да су што сличнији уређењу и начину рада изван завода.

Заводу припада тржишна накнада за рад осуђених изван завода (став 3. члана 89. ЗИКС).

У складу с наведеним законским одредбама, Казнено-поправни завод за жене, као организациони део Управе која је у саставу Министарства правде РС, није обвезник ПДВ за промет добара и услуга који врши из делокруга органа, тј. у циљу обављања послова државне управе.

Према томе, за промет добара и услуга који врши Казнено-поправни завод за жене трећим лицима, по основу рада осуђених лица (производња пољопривредних производа, пољопривредне и друге производне услуге, шивење униформи за осуђена лица за потребе другог завода и др.), не постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ, с обзиром да за овај промет Казнено-поправни завод није обвезник ПДВ.

3. Право на одбитак претходног пореза у случају делимичног плаћања износа исказаног у царинском рачуну

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2357/2006-04 од 11.10.2006. год.)

Одредбом члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да је претходни порез износ ПДВ обрачунат у

претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ који је за увоз добара извршио

делимично плаћање износа исказаног у царинском рачуну има право на одбитак износа плаћеног ПДВ. У овом случају, износ плаћеног ПДВ утврђује се применом процента учешћа дугованог ПДВ у укупном износу исказаном у конкретном царинском рачуну на износ који је плаћен по том царинском рачуну.

4. Пореска стопа код опорезивања промета услуге реконструкције моста на каналу ДТД на делу локалног пута Л-410

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1090/2006-04 од 9.10.2006. год.)

Одредбом члана 23. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 12) Закона, комуналне услуге се опорезују по посебној стопи од 8%.

У члану 12. став 1. тачка 7) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05) прописано је да се комуналним услугама, између осталог, сматра и одржавање улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима.

Према одредби члана 5. тачка 7) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98) одржавање улица, путева и других јавних површина у градовима и другим насељима је поправка, реконструкција, модернизација и извођење других радова на одржавању улица и саобраћајница, јавних површина, хоризонталне и вертикалне сигнализације и јавне расвете.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, промет услуге реконструкције моста на локалном путу опорезује се по посебној стопи од 8%, под условом да се мост налази у граду или другом насељу.

Промет услуге реконструкције моста на локалном путу опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, ако се мост налази ван града или другог насеља.

5. Порески третман увоза коришћених добара – рачунара, сервера и лаптопова које, као поклон из Швајцарске, за потребе школа у Србији увози Министарство просвете и спорта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1116/2006-04 од 9.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара која, као донацију (поклон) добија Министарство просвете од фирме из Швајцарске – рачунари, сервери и лаптопови, ПДВ се не плаћа ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, при чему напомињемо да надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с овим законом.

6. Порески третман промета добара и услуга које Гаранцијски фонд пружа у оквиру своје делатности, као и обавеза Гаранцијског фонда да се евидентира као обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0947/2006-04 од 9.10.2006. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република, њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Ставом 2. истог члана овог закона предвиђено је да су Република, органи, односно правна лица из става 1. овог члана обвезници ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу с овим законом.

Према одредби члана 4. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 19/04, 84/04 и 79/05), Министарство финансија обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на осигурање банкарских кредита у складу са приоритетима економске политике.

Законом о Гаранцијском фонду („Сл. гласник РС“, бр. 55/03, 43/04 и 61/05), у члану 1, прописано је да се ради обезбеђивања услова за подстицање развоја пословања малих и средњих предузећа и предузетника, као и рада пољопривредника (у даљем тексту: привредни субјекти) у Републици Србији оснива Гаранцијски фонд (у даљем тексту: Фонд).

Фонд има својство правног лица (члан 2. Закона о Гаранцијском фонду).

Средства за оснивање и почетак рада Фонда обезбеђују се у буџету Републике Србије, док се додатна средства за докапитализацију и рад Фонда могу одобрити у складу са Законом о буџетском систему, при чему динамику докапитализације Фонда одређује министарство надлежно за послове финансија, у износу опредељеном законом којим се уређује буџет Републике (члан 4. Закона о Гаранцијском фонду).

Према члану 9. Закона о Гаранцијском фонду, делатност Фонда је издавање гаранција, односно супер гаранција на име обезбеђења дела кредита које банке и друге финансијске организацију у Републици Србији одобравају привредним субјектима, под условима предвиђеним Статутом, Правилима пословања и другим општим актима Фонда, што представља гарантни потенцијал Фонда.

Одредбом члана 20. Закона о Гаранцијском фонду прописано је да надзор над законитошћу рада Фонда обавља министарство надлежно за послове финансија.

У складу с наведеним законским одредбама, за промет услуга издавања гаранција, односно супер гаранција на име обезбеђења дела кредита које банке и друге финансијске организације у Републици Србији одобравају привредним субјектима Фонд није обвезник, с обзиром да се ради о правном лицу основаном у циљу обављања послова државне управе.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет

већи од 2.000.000 динара дужан да најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Према томе, а имајући увиду да Фонд није обвезник за промет услуга издавања гаранција, односно супер гаранција на име обезбеђења дела кредита које банке и друге финансијске организације у Републици Србији одобравају привредним субјектима, по основу пружања ових услуга Фонд нема обавезу подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу, независно од висине промета ових услуга.

7. Порески третман увоза добара – хуманитарне помоћи (дидактички материјал, дечја одећа, постелјина, средства за хигијену, канцеларијски материјал – папир разних врста, мини намештај и сл.) коју Савез удружења васпитача Србије добија из Беча

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1082/2006-04 од 5.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара – хуманитарне помоћи (дидактички материјал, дечја одећа, постељина, средства за хигијену, канцеларијски материјал – папир разних врста, мини намештај и сл.) коју Савез удружења васпитача Србије добија из Беча, за потребе вртића у Милошевцу, ПДВ се не плаћа ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Напомињемо да надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с овим законом.

8. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме Tag Haier која се састоји од два апарата хронопринтер 520, две фотоћелије и четири носача фотоћелија, која служи за мерење времена, за потребе Спортског ауто мото савеза Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1130/2006-04 од 3.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз опреме Tag Haier, која се састоји од два апарата хронопринтер 520, две фотоћелије и четири носача фотоћелија, а која служи за мерење времена, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ове опреме одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

9. Доказ за упис права на непокретности у случају првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима из аспекта Закона о ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2986/2005-04 од 27.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби става 3. тач. 7) и 7а) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и први пренос власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Правилником о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, 105/04, у даљем тексту: Правилник) уређено је ппта се сматра новоизграђеним грађевинским објектима и економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, чији је промет предмет опорезивања ПДВ.

Наиме, према одредби члана 2. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године.

Економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др.), у складу са ставом 2. члана 2. Правилника, сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог

члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Сагласно одредби члана 3. став 1. Правилника, новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти), у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

Одредбама члана 23. ст. 1. и 2. тачка 14) Закона прописано је да општа стопа за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%, а да се први пренос права располагања на стамбеним објектима, као и власничким уделима на тим објектима, опорезује по посебној стопи ПДВ од 8%.

У складу с наведеним законским одредбама, на први пренос права располагања на новоизграђени грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и на први пренос власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, обвезник ПДВ дужан је да обрачуна и плати ПДВ по општој стопи од 18%, односно по посебној стопи од 8%, у зависности од тога на којим објектима се врши први пренос права располагања.

Одредбом члана 14. став 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04) прописано је да се поклоном, у смислу овог закона, не сматра пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 4. овог

члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону.

Сагласно одредби члана 24а Закона о порезима на имовину, преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Када се ради о преносу права на непокретностима са или без накнаде, а који се опорезује порезом на пренос апсолутних права, односно порезом на наслеђе и поклон, у складу с одредбама Закона о порезима на имовину, упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама, према одредби члана 38а овог закона, не може се вршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права, односно о плаћеном порезу на наслеђе и поклон.

Међутим, када се ради о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, који се опорезује ПДВ, у том случају за упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама обезбеђује се доказ да за овај пренос не постоји обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на наслеђе и поклон. Наведени доказ издаје надлежни порески орган – организациона јединица ПУ на чијем се подручју налази непокретност.

10. Могућност ослобађања од ПДВ промета услуге поправке моторног возила које Друштво за помоћ особама ометеним у

развоју користи за превоз својих чланова, као и промета помагала и средстава који се користе за потребе лица ометених у развоју

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1043/2006-04 од 27.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбама члана 24-26. Закона прописана су пореска ослобођења за промет добара и услуга и увоз добара.

У складу с наведеним одредбама Закона, на промет услуге поправке моторног возила који се користи за превоз чланова Друштва за помоћ особама ометеним у развоју, а које је добијено

као хуманитарна помоћ, обвезник ПДВ дужан је да обрачуна и плати ПДВ по општој стопи од 18%, с обзиром да за поправку моторног возила одредбама члана 24. и 25. Закона није прописано пореско ослобођење.

Такође, на промет помагала и средстава која се набављају за лица ометена у развоју ПДВ се обрачунава и плаћа по прописаној пореској стопи, с обзиром да за овај промет Законом није предвиђено пореско ослобађање.

11. Порески третман промета и увоза дрвених бојица које на паковању имају поклон зарезач

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-1039/2006-04 од 25.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Према одредби члана 23. став 2. тачка 7) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет или увоз удбеника и наставних средстава.

Одредбом члана 7. став 2. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се наставним средствима, у смислу члана 23. став 2. тачка 7) Закона, сматрају:

- 1) дијапројектори;
- 2) графоскопи;
- 3) пластелини;
- 4) креде;
- 5) боје (дрвене, воштане, водене и темпере);
- 6) шестари, лењери, троугаоници и угломери;
- 7) цртаћи столови за ученике;
- 8) школске свеске до 60 листова;
- 9) обичне графитне оловке.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет дрвених бојица које на паковању имају поклон зарезач, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%, с обзиром да се, у овом случају, поклон зарезач на паковању дрвених бојица сматра споредном испоруком добара.

Такође, на увоз дрвених бојица које на паковању имају поклон зарезач ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Обрачун капиталног добитка у случају купопродаје акција

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00316/2006-04 од 27.10.2006. год.)

Чланом 27. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник (правно лице) оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду, између осталог, удела у имовини правних лица и акција и осталих хартија од вредности, осим обвезница Републике по основу зајма за привредни развој и девизне штедне грађана, државних записа Републике и записа Народне банке Србије.

Код правних лица капитални добици се не опорезују посебно у тренутку продаје имовине (конкретно, акција као хартија од вредности) већ се, у складу са чланом 30. став 1. Закона, укључују у опорезиву добит приликом израде годишњег пореског биланса (ПБ 1), на коју се плаћа порез по стои од 10%.

Према томе, уколико, у конкретном случају, у пореском периоду обвезник – правно лице који има акције у Кулској банци изврши продају тих акција (независно од врсте акција, начина трго-

вања и сл.), а у истом пореском периоду дође до уговором предвиђеног раскида тог уговора, при чему обвезник, као продавац, на крају истог пореског периода има једнак број свих врста акција које су биле предмет купопродаје, односно није извршен пренос власништва над тим акцијама, што фактички значи да продаја акција у пореском периоду није ни било, сматрамо да, у складу са Законом (да је капитални добитак приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду), нема основа за обрачун капиталног добитка у смислу члана 27. Закона.

2. Право на пореско ослобођење у случају улагања другог лица у основна средства обвезника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00310/2006-04 од 25.10.2006. год.)

Чланом 50а Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од 600 милиона динара, који та средства користи у регистрованој делатности у Републици и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа пореза на добит предузећа у периоду од десет година сразмерно том улагању.

Пореско ослобођење примењује се по испуњењу наведених услова од прве године у којој је остварена опорезива добит.

Према томе, порески подстицај из члана 50а Закона признаје се, уз испуњење осталих услова прописаних Законом, како за улагање сопствених средстава обвезника (без обзира на извор тих средстава), тако и за улагање у основна средства обвезника од стране другог лица.

У случају када друго лице, у складу с одговарајућим прописима, улаже у основна средства обвезника, на начин да врши повећање основног капитала обвезника у стварима, односно

уношењем основних средстава, порески подстицај из члана 50а Закона признаје се и за тако набављена основна средства, уколико су испуњени остали услови из члана 50а Закона.

Улагање другог лица у повећање основног капитала обвезника извршено у новчаним средствима, уколико је обвезник, затим, из тих средстава извршио набавку основних средстава, такође се признаје, уз испуњење осталих услова, као порески подстицај у смислу члана 50а Закона.

3. Порески третман преноса нето добити огранка, као организационог дела нерезидентног обвезника који нема својство правног лица, својој централи у иностранству, после плаћеног пореза на добит нерезидентног обвезника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00311/2006-04 од 16.10.2006. год.)

Чланом 40. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, између осталог, по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Према Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04) огранак је организациони део привредног друштва који нема својство правног лица и послове са трећим лицима обавља у име и за рачун привредног друштва, а према члану 4. Закона огранак се сматра сталном пословном јединицом, односно то је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност.

У складу са чланом 40. Закона, порез по одбитку обрачунава се на приход нерезидентног обвезника који је остварен од резидентног обвезника. Резидентни обвезник, у смислу Закона,

је правно лице које је основано или има седиште стварне управе и контроле на територији Републике (члан 2. став 2. Закона).

Према томе, пренос нето добити огранка, као организационог дела нерезидентног обвезника, који нема својство правног лица, својој централи у иностранству, после плаћеног пореза на добит нерезидентног обвезника у складу са Законом, не опорезује се порезом по одбитку по члану 40. Закона, јер се не ради о расподели дивиденде или удела у добити нерезидентном обвезнику од стране другог правног лица – резидентног обвезника.

4. Порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа у случају заједничке производње, односно заједничких улагања, као и у случају улагања у регистровану делатност која није претежна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00291/2006-04 од 12.10.2006. год.)

По члану 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон), порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи 600 милиона динара, који та средства користи у регистрованој делатности у Републици и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа се плаћања пореза на добит предузећа у периоду од десет година сразмерно том улагању.

Пореско ослобођење примењује се по испуњењу наведених услова, од прве године у којој је остварена опорезива добит.

У случају заједничке производње, односно заједничког улагања у основна средства од одлучујућег утицаја на признавање права на порески подстицај обвезника је да су основна средства (у вредности преко 600 милиона динара) укњижена у пословне књиге као власништво тог обвезника, с обзиром да се, уз запошљавање наведеног броја радника, пословни подстицај признаје како за ула-

гање сопствених средстава обвезника, тако и за улагање у основна средства обвезника од стране другог лица. Дакле, независно од тога да ли се ради о улагању обвезника или другог лица у основна средства обвезника, у висини преко 600 милиона динара, признаје се право на порески подстицај из члана 50а Закона, уз остале услове прописане Законом.

Такође, уколико је обвезник набавио основна средства, независно од тога ко је, у конкретном случају, добављач за та средства, чија је набавна вредност, која је и плаћена, преко 600 милиона динара и укњижио је та средства (грађевински објекти, постројења, опрема и др.) у пословне књиге као стална средства у својини на која обрачунава амортизацију и користи их за обављање регистроване делатности, остварује се право на порески подстицај из члана 50а Закона, уз остале прописане услове.

Како је напоменуто, један од неопходних услова за признавање пореског подстицаја из члана 50а Закона је и да обвезник користи основна средства у регистрованој делатности у Републици.

По члану 5. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), привредно друштво може обављати све законом дозвољене делатности.

Сматрамо да се, у смислу члана 50а Закона, улагањем у регистровану делатност у Републици не сматра само улагање у претежну делатност, која се, према прописима о регистрацији и упису у Регистар, једина може назначити у регистрационој пријави и регистровати у Регистру, већ и улагање у друге законом дозвољене делатности, а које је обвезник навео у свом оснивачком акту као делатности које обавља или има намеру да обавља.

То значи да се и за све делатности наведене у оснивачком акту обвезника признаје право на порески подстицај из члана 50а Закона, уз испуњење осталих прописаних услова из Закона.

Према томе, уколико је извршено улагање у основна средства за обављање регистроване делатности, у наведеном смислу, а обвезник тим средствима која су у његовом власништву, у конкретном случају, још и обавља тако регистровану делатност, у складу са

законом и остварује приход од те делатности (независно од висине прихода који се остварује од те делатности у односу на укупне приходе), сматрамо да се остварује право на порески подстицај из члана 50а Закона, уз остале услове прописане Законом.

У сваком конкретном случају, у складу с прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, Пореска управа, на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и свих чињеница и доказа утврђених у поступку контроле, утврђује да ли су испуњени услови за признавање пореског подстицаја, односно да ли је пореска обавеза утврђена исправно.

5. Остваривање права на порески кредит за улагања у основна средства у одређене делатности у смислу члана 48а Закона о порезу на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00227/2006-04 од 11.10.2006. год.)

Одредбом члана 48а став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику признаје право на порески кредит у висини од 80% од улагања извршеног у тој години у основна средства за обављање делатности, под условом да је, у складу са законом којим се уређује класификација делатности и регистар јединица разврставања, разврстан у једну од делатности наведених у ставу 1. овог члана.

Обвезнику који је разврстан у смислу става 1. овог члана признаје се право на порески кредит за све делатности из тог става за чије је обављање регистрован.

У случају када је, у складу с прописима који уређују регистрацију привредних субјеката, регистрован за обављање претежне делатности која није наведена у члану 48а став 1. Закона (у конкретном случају подгрупа 15110 – производња и обрада живинског меса), обвезник нема право на порески кредит у смислу овог

члана, за делатност уписану у оснивачки акт (01 – пољопривреда), јер је за признавање пореског кредита неопходно да претежна делатност буде делатност наведена у ставу 1. члана 48а Закона.

Напомињемо да по основу улагања извршених у набавку основних средстава за обављање делатности пољопривреде и сточарства обвезник има право на порески кредит под условима прописаним чланом 48. Закона.

6. Да ли резидентни обвезник на камату коју плаћа по кредиту одобреном од Европске банке за обнову и развој обрачунава и плаћа порез по одбитку?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01057/2006-04 од 10.10.2006. год.)

1. Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, између осталог, по основу камата обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Резидентни обвезник (у конкретном случају, „Фриком“), као корисник средстава зајма добијеног од Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: Банка), плаћа камату коју му Банка зарачунава на та одобрена средства.

Имајући у виду одредбе члана 53. Споразума о оснивању Европске банке за обнову и развој да „у оквирима званичних активности Банке сва средства, имовина и доходак биће изузети из свих директних пореза“, као и то да се ради о законом ратификованом и потписаном споразуму (Закон о ратификацији Споразума о формирању Европске банке за обнову и развој, „Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 5/91 и „Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 3/05), сматрамо да се на камату коју обвезник плаћа по кредиту одобреном од Банке, а у складу са функцијама и методама пословања Банке, не обрачунава и не плаћа порез по одбитку.

2. Основицу за обрачун пореза по одбитку на камате чини бруто износ камате за исплату, који је обрачунат у складу са законом и уговором о кредиту.

7. Шта се сматра улагањем у сопствену регистровану делатност у смислу члана 48. Закона о порезу на добит предузећа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00290/2006-04 од 29.9.2006. год.)

Чланом 48 ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01...84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагање у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања (40% за мало предузеће), с тим што порески кредит не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање (70% за мало предузеће).

Одредбом члана 6. став 1. тачка 8) Закона о регистрацији привредних субјеката („Сл. гласник РС“, бр. 55/04 и 61/05) прописано је да Регистар садржи шифру и опис претежне делатности, а чланом 5. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04) да привредно друштво може обављати све законом дозвољене делатности.

Сматрамо да се, у смислу члана 48. Закона, улагањем у сопствену регистровану делатност не сматра само улагање у претежну делатност која се једина може назначити у регистрационој пријави и регистровати у Регистру, већ и улагање у друге делатности, а које је обвезник навео у свом оснивачком акту, као делатности које обавља или има намеру да обавља.

Према томе, и за све делатности наведене у оснивачком акту обвезника признаје се право на порески кредит за улагање у основна средства из члана 48. Закона, независно од висине прихода који се остварује од сваке делатности.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на земљишту и објеката у изградњи уз накнаду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01047/2006-04 од 12.10.2006. год.)

Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Одредбом члана 24а Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Дакле, на пренос права својине на непокретности (у конкретном случају земљишта и објеката у изградњи) уз накнаду, на који се не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 25. став 2. тачка 2) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05), порез на додату вредност се не плаћа на промет земљишта (пољопривредног, шумског, грађевинског, изграђеног или неизграђеног), као и на давање у закуп тог земљишта.

Према одредбама члана 65. ст. 2. и 3. Закона о ПДВ, новоизграђени грађевински објекти који до 31. децембра 2004. године нису испоручени или нису плаћени, опорезују се у складу са законом којим се уређују порези на имовину. За грађевински објекат чија је изградња у току, а који се испоручује од 1. јануара 2005. године, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године и опорезује се у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

Дакле, на пренос уз накнаду права својине на земљишту уз накнаду плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење. Порез се плаћа онолико пута колико је пута пренос права својине на земљишту извршен.

На први пренос права располагања на објекту у изградњи који изврши обвезник ПДВ уз накнаду, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања, плаћа се порез на додату вредност. На други и сваки даљи пренос права својине на том објекту плаћа се порез на пренос апсолутних права.

За грађевински објекат чија је изградња започета до 31.12.2004. године, а чији се промет врши од 1.1.2005. године, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године, која се опорезује порезом на пренос апсолутних права, док се вредност објекат настала од 1. јануара 2005. године опорезује порезом на додату вредност.

У конкретном случају, уколико после 1. јануара 2005. године није вршен наставак изградње „објеката у изградњи“ који су предмет уговора, на пренос права својине уз накнаду (продају) на земљишту и тим објектима који изврши „Застава аутомобили“ а. д. као продавац „Марина-промет“-у као кушцу, плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Напомињемо да се правна природа правног посла не одређује према називу који су конкретном уговору уговорне

стране дале, већ према правима и обавезама које се за уговорне стране уговором заснивају.

У том смислу, када лице (у конкретном случају Марина-промет) које по уговору од „Застава аутомобили“ а. д. стиче право својине на земљишту и објектима, са трећим лицем (у конкретном случају „Дрво“ д. о. о.) уговором названим Уговор о заједничком улагању уреди да ће то треће лице („Дрво“ д. о. о.) обезбедити део средстава за исплату купопродајне цене за непокретности у својини „Застава аутомобили“ а. д., при чему „Дрво“ д. о. о. уплаћује уговорени износ на рачун „Марина-промет“, а потом анексом уговора уреди да ће „Дрво“ д. о. о. извршити уплату целокупног износа у корист продавца „Застава аутомобили“ а. д. у име „Марина-промет“, те да се „Марина-промет“ обавезује да „прибави сагласност продавца за укњижбу власништва на своје име у смислу члана 4. став 1. уговора“, укњижи се као власник и одмах затим изврши пренос власништва на „Дрво“ д. о. о., такав уговор са становишта пореза на пренос апсолутних права има карактер уговора о преносу права својине уз накнаду на предметним непокретностима са „Марина-промет“ на „Дрво“ д. о. о. на који се порез на пренос апсолутних права плаћа.

Наведени став произилази и из чињенице да су оба лица („Марина-промет“ и „Дрво“ д.о.о.) уговором названим Уговор о уступању уговора о продаји непокретности (чланом 1) констатовали да је „Марина-промет“ купила предметне непокретности. С обзиром да „Дрво“ д.о.о. право својине на конкретним непокретностима може стећи само од лица које то право има, сматрамо да „Дрво“ д.о.о. стиче право својине на непокретностима од „Марина-промет“, на који се порез на пренос апсолутних права плаћа.

Надлежни порески орган на основу пружених доказа цени чињенице од утицаја на пореску обавезу, што подразумева и колико пута су предметне непокретности биле предмет преноса уз накнаду.

2. Порески третман уговора о раскида уговора о поклону непокретности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00299/2006-04 од 4.10.2006. год.)

Одредбом члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона (право својине; право плодоуживања; право употребе и право становања; право временског коришћења – тајм-шеринг и право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време), које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

Порез на наслеђе и поклон из става 1. овог члана плаћа се и на наслеђе и поклон права коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, независно од површине наслеђене или на поклон примљене непокретности (члан 14. став 2. Закона).

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 4. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 131. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78... и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99 и 44/99), уговор се не може раскинути због неиспуњења знатног дела обавезе.

С тим у вези, када уговор о поклону непокретности није у претежном делу испуњен, закључењем уговора којим се раскида тај уговорни однос не настаје обавеза плаћања пореза на наслеђе и поклон, у смислу Закона о порезима на имовину.

Међутим, када су права и обавезе уговорних страна –

физичких лица која нису обвезници пореза на додату вредност, из уговора о поклону непокретности у претежном делу испуњене, уговор о раскиду тог уговора са пореског становишта представља закључење новог правног посла (у коме су уговорне стране промениле своје улоге), на који се плаћа порез на наслеђе и поклон (када се пренос права на непокретности по основу уговора о раскиду уговора врши без накнаде).

Дакле, ако су у конкретном случају права и обавезе уговорних страна и то: родитеља као поклонодавца и синова као поклонопримаца у претежном делу испуњене, што подразумева да је стан који је предмет уговора предат у посед поклонопримца, на раскид тог уговора порез на поклон се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Наиме, према одредби члана 12. став 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03), други наследни ред чине оставиочев брачни друг и оставиочеви родитељи и њихово потомство.

Одредбом члана 21. став 1. тачка 3) Закона о порезима на имовину прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник, односно поклонопримац другог наследног реда – на један наслеђени, односно на поклон примљени стан, ако је са оставиоцем односно поклонодавцем непрекидно живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре смрти оставиоца, односно пре пријема поклона.

Према томе, уколико је у конкретном случају отац као стипендијалац права својине на стану (по основу уговора о раскиду уговора о поклону), са обојицом синова као преносиоцима права непрекидно живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре закључења уговора о раскиду уговора о поклону, пренос права својине у том случају ослобођен је плаћања пореза на поклон.

Међутим, када није испуњен услов прописан наведеном одредбом члана 21. Закона, односно када отац као поклонопримац другог наследног реда није живео у заједничком домаћинству са

синовима као преносиоцима права најмање годину дана пре пријема поклона тј. пре закључења уговора о раскиду уговора о поклону непокретности (при чему се раскид врши без плаћања накнаде у односу на предметну непокретност), порез на поклон се плаћа.

У сваком конкретном случају порески орган утврђује чињенично стање на околност да ли је уговор о поклону непокретности извршен или не, као и чињенице од утицаја на остваривање права на пореско ослобођење применом члана 21. став 1. тачка 3) Закона.

3. Да ли солидарни јемац има могућност учешћа у поступку утврђивања и наплате пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-002228/2006-04 од 25.9.2006. год.)

Из природе солидарног јемства произилази да није реч о самосталној обавези, већ о јемству за измирење целе туђе обавезе, што у случају законског солидарног јемства за измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права значи да обавеза солидарног јемца подразумева постојање обавезе пореског обвезника и њена висина зависи од висине те обавезе.

С тим у вези, Министарство сматра да рок за плаћање пореза од 15 дана из члана 40. Закона о порезима на имовину почиње да тече од достављања решења о утврђивању пореза на пренос апсолутних права пореском обвезнику.

Напомињемо да солидарни јемац има својство странке у поступку утврђивања и наплате пореза на пренос апсолутних права, ради заштите својих права или правних интереса, а то, поред осталог, значи обавезу пореског органа да солидарном јемцу пружи могућност учешћа у поступку утврђивања и наплате пореза на пренос апсолутних права.

4. Могућност ослобођења купца од плаћања пореза на пренос апсолутних права код куповине стана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01051/2006-04 од 18.9.2006. год.)

Према одредби члана 25. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04) обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 24. став 2. Закона).

Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права због материјалне ситуације купца, нити због његове болести.

Наиме, купац по Закону није порески обвезник, а на измирење продавчеве пореске обавезе на пренос апсолутних права се обавезао својом вољом – правним послом.

5. Порески третман преноса уз накнаду права својине на непокретности коју чини „бетонска плоча“ изграђена на земљишту до 31.12.2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00910/2006-04 од 4.9.2006. год.)

1. Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Непокретностима, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају се: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне

просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Одредбом члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06) прописано је да „објекат“ јесте грађевина која представља физичку, техничко-технолошку или биотехничку целину са свим инсталацијама, постројењима и опремом, односно саме инсталације, постројења и опрема која се уграђује у објекат или самостално изводи (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, унутрашња и спољна мрежа и инсталације, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, јавне зелене површине, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Дакле, на пренос права својине на непокретности уз накнаду, на који се не плаћа порез на додату вредност, порез на пренос апсолутних права се плаћа, било да је предмет на коме је конституисано право земљиште, грађевински објекат или његов део.

У том смислу, порез на пренос апсолутних права се плаћа и на пренос уз накнаду права својине на непокретности коју чини „бетонска плоча“ изграђена на земљишту до 31.12.2004. године.

2. Одредбом члана 25. Закона уређен је обвезник пореза на пренос апсолутних права, зависно од врсте апсолутног права које се преноси и основа преноса.

С тим у вези, уколико је предмет преноса уз накнаду право својине на грађевинском објекту, односно његовом делу, изграђеном до 31.12.2004. године, и ако се пренос врши правним послом – уговором, обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

3. Одредбом члана 40. Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења.

Према томе, пореска обавеза измирује се у року од 15 дана од дана достављања решења, независно од начина и рокова исплате купопродајне цене (нпр. исплата са одложеним роком, сукцесивна исплата купопродајне цене и сл.).

6. Порез на пренос апсолутних права на самовласно заузетом земљишту на основу решења државног органа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00237/2006-04 од 23.8.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Одредбом члана 24. тачка 1) Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра и стицање права својине и других права из члана 23. Закона на основу правосудне одлуке или другог акта државног органа.

Према одредби члана 25. став 5. Закона, у случају из члана 24. тач. 1), 2) и 3) Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је лице на које се преноси апсолутно право.

Одредбом члана 29. ст. 5. и 6. Закона прописано је да ако се пренос апсолутног права врши на основу одлуке суда, односно решења надлежног управног органа, пореска обавеза настаје даном правоснажности те одлуке, односно даном коначности тог решења.

Ако уговор о преносу апсолутног права или одлука суда, односно решење надлежног управног органа нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Према томе, на стицање права својине на земљишту по основу коначног акта органа управе плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Према одредби члана 38а Закона, упис права на непокретности у земљишном, катастарским и другим јавним књигама не може се вршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порески третман пловећег постројења – пловног пристана односно понтона

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01101/2006-04 од 28.9.2006. год.)

Одредбом члана 13. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 112/05) прописано је да се порез на употребу чамаца, пловећих постројења и јаhti (у даљем тексту: пловећи објекти) плаћа код уписа пловећих објеката у уписник чамаца и пловећих постројења, односно бродова и код сваког продужавања важности пловидбене дозволе, који се врше у складу с прописима којима се уређује упис пловећих објеката у уписник.

Према одредби члана 4. тачка 3) Закона о унутрашњој пловидби („Сл. гласник СРС“, бр. 54/90 и „Сл. гласник РС“, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон и 101/05-др. закон), пловеће постројење је пловни објекат који по намени није предвиђен за честа премештања с једног места на друго, нити за вршење посебних радова на унутрашњим водама, као што су: купатило, док, пристан, хангар за чамце, понтонска кућица, ресторани на води и слично.

Одредбом члана 15. тачка 9. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара прописано је да се порез на

употребу пловених постројења и јахти плаћа на пловећа постројења – угоститељске објекте по 1m² површине 2.870 динара.

С тим у вези, код уписа пловећег постројења – пловног пристана односно понтонске кућице у одговарајући уписник, порез на употребу пловених постројења и јахти се не плаћа.

2. Могућност умањења и ослобађања од плаћања такси и накнада приликом регистрације возила

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00060/2006-04 од 22.9.2006. год.)

1. Према одредби члана 3. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 112/05) обвезник пореза на употребу моторних возила је правно и физичко лице на чије име се возило региструје, продужава регистрација, односно замењује регистарска таблица, ако Законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 5. став 1. Закона прописано је да су власници путничких аутомобила и мотоцикала – војни инвалиди, цивилни инвалиди рата и инвалиди рада са 80 или више процената телесног оштећења, или код којих постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета ногу од 60 или више процената, ослобођени пореза на употребу моторних возила.

Према томе, пореско ослобођење из члана 5. став 1. Закона односи се само на обвезнике пореза (лица на чије име се возило региструје, продужава регистрација, односно замењује регистарска таблица) – власнике путничких аутомобила и мотоцикала који су инвалиди и који припадају наведеним категоријама инвалидности (војни инвалиди, цивилни инвалиди рата и инвалиди рада са одређеним процентом телесног оштећења).

Лица која нису власници возила и на чије име се, с тим у вези, возило не региструје, не продужава регистарска таблица, нити врши њена замена нису обвезници пореза на употребу моторних возила, те нема основа да им се прописује пореско ослобођење за обавезу која им Законом није установљена.

Према томе, када је порез на употребу моторних возила плаћен у складу са Законом, нема основа за повраћај плаћеног пореза.

ТАКСЕ

1. Административни трошкови приликом примања промотивних узорака страних књига планираних за евентуално превозење на српски језик

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00987/2006-04 од 10.10.2006. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03-исправка, 61/05 и 101/05-др. закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења плаћају таксе по одредбама Закона у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Према томе, и за списе и радње код Управе царина плаћају се таксе по одредбама Закона о републичким таксама у износима прописаним Тарифом, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Одредбом члана 19. тачка 13) Закона прописано је да се такса не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором.

Одредбом члана 1. став 1. тачка а) Споразума о увозу предмета просветног, научног и културног карактера („Сл. весник Президијума Народне скупштине ФНРЈ“, бр. 17/52) прописано је да ће се државе уговорнице обавезати да не наплаћују царину, нити друге какве намете приликом увоза на књиге, публикације и документа наведене у прилогу А тог споразума.

Одредбом члана 1. став 2. тачка б) прописано је да одредбе става 1. неће представљати сметњу за једну државу уговорницу да наплаћује на увезене предмете друге намете и дажбине које нису царине, а које наплаћују државне или управне власти на увоз или приликом увоза, под условом да одговарају приближној цени коштања учињених услуга и да не представљају посредну заштиту домаћих производа нити увозне таксе фискалног карактера.

С тим у вези, имајући у виду да је правна природа републичких административних такса – накнада трошкова проузрокованих радњом органа (из члана 2. Закона о републичким административним таксама) приликом пружања конкретних услуга заинтересованим лицима, сматрамо да нема основа да се приликом примања промотивних узорака страних књига планираних за евентуално превођење на српски језик, примени ослобођење од плаћања такси прописано чланом 1. став 1. наведеног споразума.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке Ford Escort из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради прекоманде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00211/2006-17 од 26.10.2006. год.)

Роба страног порекла коју увозе војна лица која су из Републике Црне Горе прекомандована у Републику Србију, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије, подлеже плаћању увозних дажбина, осим ако се ради о возилима за која постоји царинска документација да су оцарињена пре 27.4.1992. године.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је предметно возило произведено 1994. године, мишљење Министарства финансија је да увоз предметног моторног возила не може бити ослобођен од плаћања увозних дажбина.

2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз специјализованог погребног возила које Одбор Исламске зајед-

нице из Прешева прима по основу донације од Исламске заједнице из Швајцарске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00204/2006-17 од 11.10.2006. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, 101/2005) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Прималац донације и помоћи не може бити политичка странка.

Чланом 2. наведеног закона прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Чланом 5. став 1. истог закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Законом о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/2005) погребна возила сврставају се у тарифни број 8703, као друга моторна возила за превоз, а у коментару Царинске тарифе уз тар. бр. 8703 (књига III, стр. 1546) наводи се да погребна возила не спадају у путничке аутомобиле, него у специјална возила за превоз.

Имајући у виду изнето, мишљење Министарства финансија је да се Одбор Исламске заједнице Прешево, као прималац

донације, може ослободити плаћања обавеза у смислу члана 5. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи.

Ради коришћења повластице из члана 5. наведеног закона прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне, верске и сличне сврхе;

3) извод из регистра или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2.

3. Могућност пререгистрације основних средстава – аутобуса који се налазе у власништву предузећа из Србије, а која су регистрована у општини Пљевља у Црној Гори

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00217/2006-17 од 3.10.2006. год.)

Чланом 398. став 1. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06) прописано је да се одредбе овог закона примењују и у промету стране робе са Републиком Црном Гором.

Чланом 16. Уредбе о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором („Сл. гласник РС“, бр. 130/03) прописано је да се на царински поступак у промету са Републиком Црном Гором примењују одредбе царинских, спољнотрговинских и пореских прописа.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да се ради о странијој роби, не постоји правни основ по којем би предузеће било ослобођено плаћања увозних дажбина на предметне аутобусе, тако да исте може регистровати у Републици Србији само уз плаћање увозних дажбина.

Напомињемо да је увоз моторних возила регулисан Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

Што се тиче навода из дописа да је основ стицања предметних возила уговор о страном улагању, указујемо да је примена Закона о страном улагањима у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке „Застава 128 Скала 55“ из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради прекоманде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00278/2006-17 од 3.10.2006. год.)

Роба домаћег порекла коју допремају војна лица која су из Републике Црне Горе прекомандована у Републику Србију, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије не подлеже плаћању увозних дажбина.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила, чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

5. Могућност ослобађања од плаћања царине на увоз употребљаваног путничког аутомобила марке Mercedes тип 200D 123, година производње 1979, који је избегло лице из Хрватске привремено увезло

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00209/2006-17 од 27.9.2006. год.)

Избегла лица из бивших република СФРЈ, која су добила држављанство Републике Србије, имају право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила страног порекла само уколико надлежној царинарници поднесу доказ да је предметно возило оцарињено пре 27.4.1992. године.

Такође, напомињемо да је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) регулисан увоз моторних возила, а за њено спровођење је надлежно Министарство за економске односе са иностранством.

6. Плаћање увозних дажбина на поштанску пошиљку добијену из иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00191/2006-17 од 26.9.2006. год.)

На основу члана 272. став 1. тачка 2. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 47/06) ослобођени су од плаћања увозних дажбина домаћи и страни држављани на предмете које приме од физичких лица из иностранства у пошиљкама, до укупне вредности од 20 евра, у динарској противвредности, а сагласно ставу 3. истог члана, пошиљка чија је укупна вредност већа од прописане вредности није обухваћена овом повластицом.

Вредност предмета примљених из иностранства у пошљкама повећава се за износ стварно плаћених трошкова превоза, односно поштарине (став 2).

Имајући у виду наведено, на предмете које домаћи и страни држављани приме од физичких лица из иностранства у пошљкама, чија је вредност већа од 20 евра у динарској противвредности, плаћају се увозне дажбине.

7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз спортске опреме коју Рукометна заједница Србије и Црне Горе прима бесплатно од иностраног пошљкоца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00179/2006-17 од 18.9.2006. год.)

Чланом 193. став 1. тачка 5) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05-др. закон 62/06) прописано је да су ослобођена од плаћања увозних дажбина лица, осим физичких, на робу коју бесплатно приме из иностранства за научне, просветне, културне, спортске, хуманитарне, верске, здравствене и социјалне сврхе, као и за заштиту животне средине, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

Имајући у виду наводе из дописа, Министарство финансија је мишљења да Рукометна заједница Србије и Црне Горе може да оствари право на ослобођење од плаћања увозних дажбина.

Ради коришћења повластице из члана 193. став 1. тачка 5. Царинског закона, корисник повластице подноси царинском органу:

- 1) изјаву или фактуру иностраног пошљкоца из које се види да се роба шаље бесплатно;
- 2) извод из одговарајућег регистра из којег се утврђује делатност корисника повластице;
- 3) изјаву корисника повластице да роба служи у спортске сврхе.

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга прања аутомобила у регистрованој аутоперионици и вршења угоститељских услуга, при чему се обе делатности обављају на истој адреси, у одвојеним просторијама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00295/2006-04 од 16.10.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.). Лице на које се не односи обавеза евидентирања промета, а истовремено обавља и делатности које нису

изузете, односно ослобођене од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, дужно је да сваки појединачни промет код обављања тих делатности евидентира преко фискалне касе.

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Чланом 18. став 6. Закона прописано је да обвезник не може у објекту или другом месту на коме се врши промет добара на мало, односно пружају услуге физичким лицима држати другу регистар касу осим фискалне.

Одредбом члана 38. Закона прописано је да обвезник може да отпочне обављање делатности промета добара на мало односно пружања услуга физичким лицима после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту на коме се обавља промет односно пружају услуге.

Према томе, с обзиром да услуге прања аутомобила, као и угоститељске услуге нису изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе у складу са Законом, као и наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари у случају када врши пружање поменутих услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга.

При томе напомињемо да у случају да привредни субјект обавља више делатности на које се односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у једном објекту, односно на истој адреси у одвојеним просторијама, дужан је да на месту промета добара, односно пружања услуга инсталира фискалну касу, у складу са чланом 38. Закона. То значи да уколико привредни субјект на једној адреси односно у једном објекту са више просторија обавља више делатности може евидентирати промет преко једне или више фискалних каса, у складу са својим потребама. У

конкретном случају, привредни субјект који обавља више делатности на једној адреси односно у једном објекту са више просторија може евидентирати промет преко једне фискалне касе.

Такође напомињемо да уколико се обвезник определи да у једном објекту евидентира промет преко више касе, сагласно члану 18. став 6. Закона, свака каса мора бити фискализована односно на месту промета добара и пружања услуга не сме држати другу регистар касу осим фискалне.

2. Готов новац на почетку дана у случају када се привредни субјекти баве трговинским, угоститељским и другим делатностима, при чему су дужни да евидентирају сваки појединачно остварен промет преко фискалне касе, а у складу с одредбама које регулишу евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе, као и у складу с одредбама које регулишу платни промет

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00629/2006-04 од 4.10.2006. год.)

Сагласно члану 13. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), дневни извештај је фискални документ који је обвезник дужан да формира и штампа једном дневно, на крају рада. У дневном извештају се евидентирају тотали промета добара и услуга из свих фискалних исечака забележених у оперативној меморији, сачињених од тренутка формирања претходног дневног извештаја. Дневни извештај, поред осталих података, садржи следеће податке: број, дан, месец, годину, сат, минут и тип ресета од сачињавања претходног дневног извештаја до сачињавања текућег дневног извештаја, вредност укупног промета добара и услуга у извештајном периоду, као и дан, месец, годину, сат и минут сачињавања дневног извештаја.

Чланом 15. Закона прописано је да је пресек стања фискални документ који се формира и штампа по потреби, на

захтев Пореске управе или за потребе обвезника, у коме се евидентирају тотали промета добара и услуга, као и тотали средстава плаћања (готовина, чек и картица) из свих формираних и одштампаних фискалних исечака фискалне касе, од тренутка формирања и штампања претходног дневног извештаја из фискалне касе.

Према томе, у складу с наведеним одредбама Закона, дневни извештај је документ којим се евидентира тотал промета добара и услуга (готовина, чек, картица) по свим фискалним исечцима издатим од момента формирања претходног дневног извештаја и самим тим служи и као документ о оствареном промету и у готовом новцу.

Према томе, пресек стања је документ по коме се врши контрола тотала евидентираних промета добара и услуга, као и тотала средстава плаћања (готовина, чек и картица) из свих формираних и одштампаних фискалних исечака фискалне касе, од тренутка формирања и штампања претходног дневног извештаја из фискалне касе и као такав, поред осталог, служи и за усаглашавање стања готовине у каси са евидентираним прометом по основу евидентираног средства плаћања „готовина“. Сагласно наведеном, стање евидентираног промета добара и услуга мора се слагати са стањем у каси по свим основама плаћања.

Такође, напомињемо да је Законом о платном промету („Сл. лист СРЈ“, бр. 3/2002 и 5/2003 и „Сл. гласник РС“, бр. 43/2004 и 62/2006), чланом 32. став 4. прописано да су правна и физичка лица која обављају делатност дужна да динаре примљене у готовом по било ком основу, уплате код банке истога дана, а најкасније наредног радног дана. То значи да, у конкретном случају, привредни субјект може део готовог новца евидентираног у претходном дневном извештају да користи за враћање кусура на почетку следећег радног дана, с тим што затечена количина готовог новца у каси не сме бити већа од збира евидентираног промета у готовом новцу у претходном дневном извештају и евидентираног промета у готовом новцу у формираном пресеку стања.

3. Обавеза увођења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења услуга у оквиру регистроване делатности 45330 (Постављање цевних инсталација) ван седишта (теренски рад)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00377/2005-04 од 27.9.2006. год.)

У складу с одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом места делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су према Закону о фискалним касама у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе

и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

При томе, напомињемо да лице које нема простор у коме обавља регистровану делатност, сагласно Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, није у обавези да набави и угради терминал за даљинско читавање, под условом да је место обављања регистроване делатности у Решењу о упису у регистар надлежног органа назначено као делатност која се обавља код корисника (рад на терену), односно да нема простор у коме обавља делатност.

4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга одржавања и ремонта возила, грађевинских и других машина, као и промета оствареног продајом ремонтваних половних возила, грађевинских и других машина искључиво правним лицима и предузетницима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00289/2006-04 од 25.9.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Према томе, привредни субјект који остварује промет пружањем услуга одржавања и ремонта возила, грађевинских и других машина, као и продајом добара (половна ремонтвана возила, грађевинске и друге машине) правним лицима и предузетници-

ма нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе, с обзиром да обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе, сагласно наведеним одредбама Закона, постоји само у случају када лице које је уписано у одговарајући регистар врши промет добара односно пружа услуге физичким лицима.

5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге матичења у оквиру регистроване делатности 01420 (Услуге узгоја животиња, осим ветеринарских услуга)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00283/2006-04 од 21.9.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Сагласно члану 13. став 1. Закона, дневни извештај је фискални документ који је обвезник дужан да формира и штампа једном дневно, на крају рада. У дневном извештају се евидентирају тотали промета добара и услуга из свих фискалних исечака забележених у оперативној меморији, сачињених од тренутка формирања претходног дневног извештаја.

Према томе, с обзиром да делатност 01420 (Услуге узгоја животиња, осим ветеринарских услуга) није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који оствари привредни субјект у случају ако врши пружање услуга у оквиру регистроване делатности физичким лицима (пољопривредним произвођачима), дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга.

Такође, напомињемо да се дневни извештај, у складу с наведеном одредбом Закона, формира и штампа једном дневно на крају рада, без обзира да ли је остварен промет или је тотал промета добара и услуга нула.

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када самостална занатска радња која производи рубље за домаћинство своје производе продаје путем продаваца на терену, при чему су купци добара физичка лица (радници предузећа), а наплата се врши путем обуставе од зарада радника (синдикална продаја), као и питање набавке и уградње терминала за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00279/2006-04 од 19.9.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одго-

варајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Сагласно одредби члана 12. став 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно промет услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу с поменутом уредбом, лица која обављају делатност трговине на мало изван продавница – продаја преко аутомата,

продаја преко путујућих продаваца – улична продаја сладоледа, лозова, кокица и штампне–колпортери, немају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да продаја рубља за домаћинство није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари продајом поменутих добара физичким лицима (радницима предузећа), при чему наплату врши путем обуставе од зарада, односно са рачуна предузећа, дужан је да у моменту испоруке добара изда фискални исечак, односно да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да ако купци добара на мало, у конкретном случају радници предузећа, плаћање врше на основу фактуре (продаја преко синдиката), обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет. То значи да, у конкретном случају, у фактуру за плаћање треба унети бројеве фискалних исечака за сваки појединачно остварени промет добара, односно треба издати фискални исечак за сваког купца (радника) појединачно.

2. У складу с одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом места делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме

обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су према Закону о фискалним касама у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења преводилачких услуга (услуге судског тумача и преводиоца)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00384/2005-04 од 18.9.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да преводилачке услуге нису изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари у случају пружања преводилачких услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли накнаду за пружене услуге физичком лицу сноси физичко лице, односно правно лице или предузетник, и независно од начина плаћања (готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга).

При томе, напомињемо да уколико се преводилачке услуге пружају другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), у конкретном случају када преводилац пружа услугу превођења као стални судски тумач Округног суда, тако остварени промет није дужан да евидентира преко фискалне касе.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Заштита права у току поступка јавне набавке мале вредности за јавну набавку „извођење геодетских радова“ за потребе општине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-591/2006-08 од 30.10.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) свако лице које има или је имало интерес да му се додели уговор о јавној набавци може да поднесе захтев за заштиту права и то у току целог поступка за доделу уговора о јавној набавци, против сваке радње наручиоца. Захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку доделе уговора о јавној набавци до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, ако Комисија за заштиту права не одлучи другачије.

Из наведеног произлази да је понуђач, самостална геодетска радња, у конкретном поступку јавне набавке мале вредности за јавну набавку „извођење геодетских радова“ за потребе општине, могао да, у случају кршења одредаба Закона о јавним набавкама од стране наручиоца јавне набавке, односно Комисије за јавну набавку и председника општине, остварује своја права у поступку за заштиту права пред наручиоцем јавне набавке, односно пред Комисијом за заштиту права.

2. Да ли се може извршити јавна набавка добара путничких и санитетских возила према одредби члана 23. став 1. тачка 2) Закона

о јавним набавкама, за која су средства обезбеђена Законом о изменама и допунама Закона о буџету РС за 2006. годину, у оквиру Националног инвестиционог плана, и која се морају утрошити до краја буџетске 2006. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-636/2006-08 од 27.10.2006. год.)

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега или шире могла наступити штета.

Из навода у вашем захтеву за давање мишљења види се да су средства за предметну јавну набавку обезбеђена Законом о изменама и допунама Закона о буџету РС за 2006. годину, у оквиру Националног инвестиционог плана, и да се морају утрошити до краја буџетске 2006. године, што би се, по мишљењу овог министарства, могло сматрати разлогом за спровођење поступка јавне набавке у складу са одредбом члана 23. став 1. тачка 2) Закона

о јавним набавкама, из разлога што је до краја текуће године остао кратак рок за спровођење отвореног или рестриктивног поступка за предметну јавну набавку.

Спровођење наведеног поступка подразумева да наручилац може извршити јавну набавку без објављивања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан позвати довољан број потенцијалних понуђача да поднесу понуде чиме обезбеђује неопходну конкуренцију у поступку јавне набавке.

С обзиром на обавезу наручиоца да након спроведеног поступка јавне набавке, по члану 23. став 1. тачка 2) Закона, Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде, на основу којег Управа цени да ли су постојали разлози за спровођење таквог поступка тј. поступка са погађањем без претходног објављивања и да уколико оцени да нису постојали разлози за спровођење наведеног поступка може да поднесе захтев за заштиту јавног интереса, мишљења смо да би пре доношења одлуке о покретању поступка јавне набавке требало обавити консултације са Управом за јавне набавке сходно члану 19. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

3. Да ли критеријум „економски најповољнија понуда“ може да се примени у поступку јавне набавке мале вредности и како поступити у случају примене овог критеријума када је понуђач понудио дужи рок и нижу цену док је други понуђач понудио краћи рок и вишу цену, а у ситуацији када је извршење јавне набавке хитно?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-575/2006-08 од 16.10.2006. год.)

Јавне набавке мале вредности уређене су чл. 123. и 124. Закона о јавним набавка („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) којима је дефинисан појам јавне набавке мале вредности,

утврђен начин доделе јавне набавке мале вредности и одређена обавеза наручиоцу јавне набавке да донесе интерни акт о јавним набавкама мале вредности.

Одредбом члана 123. став 6. Закона уређено је да се уговор о јавној набавци мале вредности додељује понуђачу који под једнаким условима понуди најнижу цену, што значи да ако у поступку јавне набавке након оцене свих понуда две или више понуда испуњавају једнаке услове, наручилац је дужан уговор о јавној набавци доделити оном понуђачу који је понудио најнижу цену.

Понуде могу испуњавати једнаке услове ако у крајњем збиру пондера имају једнак број пондера (примена критеријума „економски најповољнија понуда“) или када су карактеристике предмета понуде, рок и др. услови фиксно одређени конкурсном документацијом и нису пондерисани, што значи да се приликом оцене понуда ти услови не упоређују, већ понуда може да их испуњава или не испуњава. Понуде које те услове не испуњавају одбијају се, а код понуда које те услове испуњавају упоређују се само цене (критеријум „најниже понуђене цене“). Ако две или више понуда испуњавају услове из конкурсне документације наручилац је, у смислу наведене одредбе, дужан доделити уговор понуђачу који је понудио најнижу цену.

Из наведеног произлази да у поступку јавне набавке мале вредности наручилац може применити „економски критеријум“ или „критеријум најниже понуђене цене“.

Наручилац својим интерним актом (Правилник о јавним набавкама мале вредности) уређује поступак јавне набавке мале вредности у складу са Законом. Тим актом наручилац може одредити који критеријум ће примењивати у поступку јавне набавке мале вредности. Ако наручилац не одреди који критеријум ће примењивати у поступку јавне набавке мале вредности то значи да он може у случају сваке конкретне јавне набавке одредити примену или критеријума „економски најповољнија понуда“ или примену критеријума „најнижа понуђена цена“.

На питање „како поступити у случају примене критеријума 'економски најповољнија понуда' када је понуђач понудио дужи

рок и нижу цену док је други понуђач понудио краћи рок и вишу цену, а у ситуацији када је извршење јавне набавке хитно“ не може се дати одговор јер то зависи од броја пондера који су у конкурсној документацији одређени елементу „цена“, елементу „рок“ и другим елементима ако су наведени у оквиру критеријума „економски најповољнија понуда“. Код оцене понуда применом критеријума „економски најповољнија понуда“ наручилац је дужан да сваком од елемената критеријума одреди релативни значај – пондер тако да збир пондера износи 100. Прво место на ранг листи заузима понуђач чија је понуда збиром пондера сваког од елемената критеријума добила највећи број пондера.

4. Да ли Министарство здравља може да закључи уговоре о међусобним правима и обавезама у обезбеђивању здравствене заштите лица којима је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања лица, којима је изречена мера безбедности обавезног лечења и чувања алкохоличара и наркомана у Специјалној психијатријској болници „Горња Топоница“, Неуропсихијатријској болници „Др Славољуб Бакаловић“ Вршац и Специјалној болници за неуролошка обољења „Свети Врачеви“ Нови Књажевац, са наведеним здравственим установама, без примене Закона о јавним набавкама, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-609/2006-08 од 10.10.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведеног произлази да субјект, наручилац јавне набавке услуга, може да изврши набавку тих услуга без примене

Закона од пружаоца услуга који је, такође, наручилац јавних набавки у смислу члана 3. Закона, тј. у обавези је да приликом набавки примењује Закон о јавним набавкама и основан је за пружање тих услуга.

С обзиром на наведено, Министарство је мишљења да Министарство здравља, као наручилац јавних набавки у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама, може са здравственим установама које су, такође, наручиоци јавних набавки у смислу члана 3. овог закона и основане су за пружање услуга које су предмет јавне набавке, закључити уговоре о међусобним правима и обавезама у обезбеђивању здравствене заштите лица којима је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања лица, којима је изречена мера безбедности обавезног лечења и чувања алкохоличара и наркомана, без примене Закона о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 1) овог закона.

5. Да ли привредна друштва из састава ЕПС: Колубара д.о.о. из Лазаревца, ХЕ Ђердап из Кладова, Никола Тесла д.о.о. из Обреновца, могу са привредним друштвом Георад д.о.о. из Дрмна да закључују уговоре без примене Закона о јавним набавкама, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-527/2006-08 од 2.10.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведеног произлази да субјект, наручилац јавне набавке услуга, може извршити набавку тих услуга без примене Закона од пружаоца услуга који је такође наручилац јавних набав-

ки у смислу члана 3. Закона, тј. у обавези је да приликом набавки примењује Закон о јавним набавкама и основан је за пружање тих услуга.

У смислу наведеног, наручилац јавних набавки може извршити набавку услуга без примене Закона и од предузећа које је основано од стране јавног предузећа, сходно одредби члана 3. тачка 1) подтачка (в) Закона, којом је утврђено да је наручилац јавне набавке јавно предузеће и предузеће основано од стране јавног предузећа у којем директни или индиректни корисник буџетских средстава односно други наручилац, у смислу овог закона, поседује више од 50% акција односно удела.

С обзиром на наведено, мишљења смо да привредна друштва из састава ЕПС: Колубара д.о.о. из Лазареваца, ХЕ Ђердап из Кладова и Никола Тесла д.о.о. из Обреновца, могу са привредним друштвом Георад д.о.о. из Дрмна да закључују уговоре о јавној набавци услуга без примене Закона о јавним набавкама, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) овог закона.

6. Да ли се одредбе члана 2. став 1. тач. 4) и 5) Закона о јавним набавкама могу применити на набавке које врши Дирекција за робне резерве?

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-583/2006-08 од 29.9.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добара које наручилац набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на правна лица која су сходно члану 3. Закона у обавези да поступке јавних набавки спроведе по

процедурама Закона, а регистровани су код надлежног органа за обављање делатности промета роба и услуга. То су правна лица која послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на годишњем нивоу не могу планирати јер она зависи од тржишне тражње за добрима или услугама која/е то правно лице ставља у промет. Осим тога, та правна лица добит остварују на разлици између набавне и продајне цене добара, односно на разлици између набавне цене добара за пружање услуге и цене услуге и других трошкова. Такође, та правна лица немају искључиво право на пре-продају добара или изнајмљивање добара или пружање услуга.

Друге набавке, које се не односе на промет роба и пружање услуга, та правна лица дужна су да спроводе по процедурама утврђеним Законом.

Како је Законом о робним резервама утврђено да се робне резерве у Републици образују и користе за стабилизацију производње, тржишта и цена, заштиту домаће производње и унапређење извоза, обезбеђење потреба Републике за случај ванредног стања, непосредне ратне опасности и рата, те да пословање робним резервама врши Републичка дирекција, у том смислу је Законом о утврђивању одређених надлежности Аутономне покрајине („Сл. гласник РС“, бр. 6/02) утврђено да Аутономна покрајина, преко својих органа, оснива дирекцију за робне резерве за територију Аутономне покрајине, а Одлуком о образовању робних резерви Града Новог Сада предвиђено је да се Градске робне резерве образују и користе за стабилизацију производње, тржишта и цена, заштиту домаће производње и унапређење извоза, обезбеђење потреба Града за случај ванредног стања, те да пословање робним резервама врши Дирекција за робне резерве Аутономне Покрајине Војводине, одакле произлази да се набавке добара за потребе робних резерви у Републици, односно за потребе робних резерви Града Новог Сада, не сматрају набавкама добара за даљу продају у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама, јер Републичка дирекција и Дирекција за робне резерве Аутономне Покрајине Војводине имају искључива права на обављање делатности из области робних резерви.

Изузетно, ако Дирекција за робне резерве врши набавку добара ради пружања услуга трећим лицима, а пружање тих услуга није у искључивој надлежности Дирекције, односно није у делокругу обављања делатности из области робних резерви, већ такве услуге могу да пружају и друга правна лица, набавка тих добара може се вршити без примене Закона о јавним набавкама (члан 2. став 1. тачка 5) Закона).

Такође, Дирекција за робне резерве као наручилац јавних набавки може од примене Закона о јавним набавкама изузети набавке које су као поверљиве одређене посебним прописима (члан 2. став 1. тачка 4) Закона).

7. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама односи и на предузећа основана од стране јавних предузећа, као и да ли Енергософт д.о.о., Електровојводина д.о.о. и ПТТ Телус имају статус наручиоца?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-531/2006-08 од 28.9.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведеног произлази да субјект, наручилац јавне набавке услуга, може да изврши набавку тих услуга без примене Закона од пружаоца услуга који је, такође, наручилац јавних набавки у смислу члана 3. Закона, тј. у обавези је да приликом набавки примењује Закон о јавним набавкама и основан је за пружање тих услуга.

У смислу наведеног, наручилац јавних набавки може извршити набавку услуга без примене Закона и од предузећа које

је основано од стране јавног предузећа, сходно одредби члана 3. тачка 1) подтачка (в) Закона, којом је утврђено да је наручилац јавне набавке јавно предузеће и предузеће основано од стране јавног предузећа у којем директни или индиректни корисник буџетских средстава односно други наручилац, у смислу овог закона, поседује више од 50% акција односно удела.

Такође смо мишљења да сви привредни субјекти чији је оснивач Република Србија – Влада и у којима као оснивач поседује више од 50% удела имају статус наручиоца јавних набавки у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама.

8. Да ли наручиоци јавних набавки могу прибављати услуге за дневни боравак деце од Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда без примене процедура утврђених Законом о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 1) овог закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-587/2006-08 од 27.9.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведеног произлази да субјект, наручилац јавне набавке услуга, може извршити набавку тих услуга без примене Закона од пружаоца услуга који је такође наручилац јавних набавки у смислу члана 3. Закона, тј. у обавези је да приликом набавки примењује Закон о јавним набавкама и основан је за пружање тих услуга.

Према одредби члана 3. тачка 1) подтачка (а) наручилац јавне набавке је државни орган, организација, установа или други

директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и организација за обавезно социјално осигурање, одакле произлази да је Центар дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда, као индиректни корисник буџетских средстава, наручилац јавних набавки у смислу Закона.

С обзиром да је Центар дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда наручилац јавних набавки у смислу Закона и да је основан као „Установа за дневни боравак деце“ произлази да други наручиоци јавних набавки од Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда могу прибављати услуге за дневни боравак деце без примене процедура утврђених Законом о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 1) овог закона.

9. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама може применити на набавке намирница за припрему хране које врши Управа за заједничке послове републичких органа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-563/2006-08 од 14.9.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добара које наручилац набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на правна лица која су сходно члану 3. Закона у обавези да поступке јавних набавки спроводе по процедурама Закона, а регистровани су код надлежног органа за обављање делатности промета роба и услуга. То су правна лица која послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на

годишњем нивоу не могу планирати јер она зависи од тржишне тражње за добрима или услугама која/е то правно лице ставља у промет. Осим тога, та правна лица добит остварују на разлици између набавне и продајне цене добара, односно на разлици између набавне цене добара за пружање услуге и цене услуге и других трошкова. Такође, та правна лица немају искључиво право на пре-продају добара или изнајмљивање добара или пружање услуга.

Друге набавке, које се не односе на промет роба и пружање услуга, та правна лица дужна су да спроводе по процедурама утврђеним Законом.

Одлуком о Управи за заједничке послове републичких органа („Сл. гласник РС“, бр. 67/91, 79/2002 и 13/2004) уређено је да Управа врши одређене стручне, техничке и друге заједничке послове за потребе Народне скупштине Републике Србије, Председника Републике Србије, Владе Републике Србије, Уставног суда Србије, министарстава, посебних организација и правосудних органа Републике преузете посебним споразумом. Заједнички послови Управе наведени су у члану 2. тач. 1. до 11. Одлуке, у које су под тачком 9. увршћени и послови друштвене исхране и пружање угоститељских услуга у пословним зградама републичких органа и објектима за репрезентацију.

Према члану 4. Одлуке, средства за рад Управе обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Како из наведеног произлази да Управа обавља заједничке послове за републичке органе у које су увршћени и послови друштвене исхране и пружање угоститељских услуга у пословним зградама републичких органа и објектима за репрезентацију, те да не послује у комерцијалне сврхе тј. од те делатности не остварује добит, као и да се за рад Управе обезбеђују средства у буџету Републике Србије, мишљења смо да се набавка намирница за припрему хране коју врши Управа за заједничке послове републичких органа не може изузети од примене Закона о јавним набавкама у смислу члана 2. став 1. тачка 5) овог закона.

10. Да ли се члан 148. став 1. Закона о јавним набавкама примењује и на Закон о комуналним делатностима?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-576/2006-08 од 6.9.2006. год.)

Одредбе члана 148. ст. 1. и 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) примењују се на све прописе којима је област јавних набавки била уређена до дана ступања на снагу овог закона тј. до 13. јула 2002. године, а то значи да су ступањем на снагу Закона о јавним набавкама одредбе прописа које су у супротности са овим законом стављене ван снаге, одакле произлази да су и одредбе Закона о комуналним делатностима које се односе на јавне набавке стављене ван снаге.

11. Да ли понуду уз коју је понуђач доставио биланс стања за последње две године уместо за последње три године, како је то наведено у конкурсној документацији, треба сматрати непотпуном у смислу Закона о јавним набавкама, ради евентуалне елиминације понуђача?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-573/2006-08 од 5.9.2006. год.)

Одредбама члана 46. став 1. тачка 4) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/5) утврђено је да понуђач уз понуду доставља биланс стања оверен од стране овлашћеног ревизора или извод из тог биланса стања, односно исказ о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга на које се уговор о јавној набавци односи – за претходне три обрачунске године, као и мишљење или исказе банака или других специјализованих институција односно доказе који су наведени у јавном позиву и у конкурсној документацији. Наручилац је дужан да у јавном позиву или у конкурсној документацији наведе који је елемент из ове тачке изабрао и које друге елементе који доказују финансијски и пословни капацитет понуђач треба да приложи.

Из наведене одредбе произлази да је законска обавеза наручиоца да од понуђача тражи да уз понуду достави један од наведених доказа којим потврђује свој финансијски капацитет и то за последње три обрачунске године, а обавеза понуђача да поступи у складу са Законом и конкурсном документацијом и уз понуду достави тражени доказ о финансијском капацитету за последње три обрачунске године.

Изузетно, ако је понуђач физичко или правно лице уписано у регистар код надлежног органа у периоду који је краћи од последње три обрачунске године, тај понуђач доставља доказ о свом финансијском капацитету за период за који је то могуће – две или једну обрачунску годину.

Чињеница да у држави у којој понуђач има седиште обрачунска година траје од 1. априла до 31. марта није од значаја за признавање ваљаности његовог доказа о финансијском капацитету, односно и тај понуђач дужан је да достави доказ о финансијском капацитету за последње три обрачунске године у складу са прописима државе у којој има седиште.

Понуда уз коју није достављен доказ о финансијском капацитету на начин који је утврђен Законом о јавним набавкама и одређен у конкурсној документацији сматра се неисправном понудом у смислу овог закона, а наручилац је дужан да такву понуду одбије сходно члану 79. став 3. Закона.

12. Како поступити у ситуацији када је „вредност пројекта“, тј. процењена вредност јавне набавке таква да би требало спровести поступак за јавну набавку велике вредности, а одобрени рок за реализацију пројекта износи 30 дана?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-557/2006-08 од 5.9.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/5) правило је да се јавне набавке чија је процењена вредност изнад лимита утврђеног за набавке мале вреднос-

ти врше у отвореном поступку. Изузетак од наведеног правила је да се јавне набавке могу вршити и у рестриктивном поступку и у поступку са погађањем под условима прописаним овим законом.

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктиван поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер бу у супротном за њега или шире могла наступити штета.

Из дописа се не види ко је донео одлуку којом је одредио кратке рокове за реализацију пројеката и из којих разлога су такви рокови одређени, због чега није могуће дати прецизно мишљење.

Ако је Влада својом одлуком одредила кратке рокове за реализацију појединих пројеката (30 дана), претпоставка је да постоје одређени разлози за неопходност хитног поступања у реализацији тих пројеката, што би се могло сматрати разлозима за спровођење поступка јавне набавке у складу с одредбом члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, а што подразумева да наручилац може спровести поступак јавне набавке без објављи-

вања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан позвати довољан број понуђача и тако обезбедити неопходну конкуренцију у поступку јавне набавке.

С обзиром на обавезу наручиоца да након спроведеног поступка јавне набавке по члану 23. став 1. тачка 2) Закона Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде, на основу којег Управа цени да ли су постојали разлози за спровођење таквог поступка, тј. поступка са погађањем без претходног објављивања и да уколико оцени да нису постојали разлози за спровођење наведеног поступка, може да поднесе захтев за заштиту јавног интереса, мишљења смо да би пре доношења одлуке о покретању поступка јавне набавке требало обавити консултације са Управом за јавне набавке, сходно члану 19. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ОКТОБРУ МЕСЕЦУ 2006. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 85 од 3. октобра 2006.
Закон о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2006. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 85 од 3. октобра 2006.

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 86 од 6. октобра 2006.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 20. октобра 2006.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изгледу службене значке овлашћених царинских службеника	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 27. октобра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о изгледу службеног одела царинског службеника	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 27. октобра 2006.

УПУТСТВА

Упутство о изменама Упутства за примену Одлуке о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 88 од 13. октобра 2006.
---	---

ОСТАЛО

Најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 27. октобра 2006.
--	---

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
